

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea	Istorie, Geografie și Științe Sociale
Departamentul	Departamentul de Științe Umane și Social-politice
Domeniul de studii	Asistență socială
Ciclul de studii	Licență, 3 ani
Programul de studii	Asistență socială/asistent social

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ADOPTIA ȘI PLASAMENTUL FAMILIAL				
Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Oana Lăcrămioara Bădărău				
Titularul activităților aplicative	Lect. univ. dr. Oana Lăcrămioara Bădărău				
Anul de studiu	III	Semestrul	VI	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	36	Curs	24	Seminar	12	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:		ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		38
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		23
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		28
II d) Tutoriat		-
III Examinări		2
IV Alte activități (precizați):		-

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	89
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Abuz și violență domestică. Servicii de suport; Drept în asistență socială; Asistența socială a familiei; Servicii de protecție a copilului.
Competențe	<ul style="list-style-type: none"> Analiză și sinteză a informațiilor teoretice și practice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală cu videoproiector; ecran de proiecție; 	
Desfășurare aplicații/lucrări practice	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> Sală cu videoproiector; ecran de proiecție; flipchart
	Laborator	<ul style="list-style-type: none">
	Proiect	<ul style="list-style-type: none">

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1. Identificare, analiză, evaluare și intervenții specifice pentru reducerea riscurilor sociale de la nivel comunitar</p> <p>CP2. Elaborare, implementare și evaluare a politicilor, programelor și serviciilor sociale destinate persoanelor și grupurilor vulnerabile;</p> <p>CP5. Intervenție, consiliere și terapie individuală și de grup acordată în mediul familial sau instituțional (spitale, școli, penitenciare, centre anti-drog, instituții specializate de asistență socială);</p> <p>CP6. Comunicare și relaționare eficientă cu beneficiarii</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Abordarea obiectivă și argumentată atât teoretic, cât și practic, a unor situații - problemă în vederea soluționării eficiente a acestora cu respectarea valorilor și principiilor specifice asistentei sociale</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă transdisciplinară pe diverse paliere ierarhice la nivel intra- și interorganizațional</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Studenții să își însușească conceptele, obiectivele, principiile, metodele și tehnicile de lucru utilizate în adopția și plasamentul copilului; să cunoască rolul și importanța asistentului social în protecția specială a copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi; să înțeleagă specificul situațiilor în care se instituie o măsură de protecție sau se inițiază procedura adopției unui copil, în vederea protejării intereselor sale.
-----------------------------------	--

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Copiii și nevoile lor. Cauze ale separării copilului de familia biologică	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Evoluția istorică a adopției la nivel național și internațional	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Procesul de adopție din perspectiva teoriilor explicative	4	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Noțiuni de bază în adopția copilului: scop, principii, tipologie	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Procedura adopției: succesiunea etapelor, instituții responsabile, rolul asistentului social	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Aspecte privind problemele cu care se confruntă copiii adoptați și familiile adoptative	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Plasamentul familial – privire retrospectivă și context internațional	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Plasamentul copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi: tipologie, caracteristici	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Rolul asistentului social în instituirea măsurii de plasament	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	
• Relația asistent social - familii foster sau familii adoptatoare	2	prezentare ppt, expunere, prelegere,	

		curs interactiv	
<ul style="list-style-type: none"> Reintegrarea copilului în familia de origine după încetarea măsurii de plasament 	2	prezentare ppt, expunere, prelegere, curs interactiv	

Bibliografie

- Bădărău, O. (2023), *Adopția și plasamentul familial. Suport de curs*, Universitatea „Stefan cel Mare” din Suceava;
 - Bădărău, O. L., Raiu, S. L. (2023), „Evoluția măsurilor de protecție specială a copiilor în perioada 2017-2021. Analiză în funcție de Regiunile de Dezvoltare ale României” în *Anuarul Universității „Petre Andrei” din Iași - Fascicula: Asistență Socială, Sociologie, Psihologie*, vol. 29, Lumen, Iași, pp. 34-46;
 - Alexiu, M. (2010), „Protecția și ocrotirea copiilor abandonati”, în D., Buzducea (coord.) *Asistența socială a grupurilor de risc*, Polirom, Iași, pp. 157-171.
 - Bejenaru, A (2010), „Adopția copiilor”, în D. Buzducea, *Asistența socială a grupurilor de risc*, Polirom, Iași, pp. 197 – 222.
 - Bejenaru A. (2011), *Adopția copiilor în România*, Institutul European, Iași.
 - Bejenaru A. (2013), *Riscuri și strategii de supraviețuire în centrele de plasament*, Tehno Media, Sibiu.
 - Brazelton, T. B., Greenspan, S., I. (2013), *Nevoile esențiale ale copiilor*, Trei, București.
 - Buzducea, D., Lazăr, F. (2011), *Profilul părinților adoptivi din România și adopția copiilor greu adoptabili – Raport de cercetare*, Editura ALPHA MDN, Buzău.
 - Enea, V. (2021) (coord.), *Abordarea psihologică a adopției și asistenței maternale*, Polirom, Iași.
 - Eshleman, L. (2013), *Devenind o familie. Susține atașamentul sănătos al copilului adoptat*, Taylor Trade Publishing, SUA.
 - Fundația Internațională pentru Copil și Familie „Dr. Alexandra Zugrăvescu” (2015), *Manual de formare pentru supervizori și consultanți ai familiilor de plasament*, disponibil la: <http://www.ficf-romania.ro/images/pdf/Manual-de-formare-pentru-supervizori-si-consultanti-ai-familiilor-de-plasament.pdf>
 - Muntean, A. (2013), *Adopția și atașamentul copiilor separați de părinții biologici*, Iași, Polirom.
 - Neamțu, N. (2007), *Succes și eșec în plasamentul familial, în contextul reformei sistemului de protecție a copilului din România*, Accent, Cluj-Napoca.
 - Neamțu, N. (2008), „Managementul orientat spre rezultate în cercetarea de evaluare a serviciilor de plasament familial”, *Revista Transilvană de Științe Administrative*, 1 (21)/2008, pp. 5-17.
 - Raiu, S. L., Bejenaru, A., Iovu, M., B. (2023), „Perspectiva adoptatorilor și a practicienilor asupra serviciilor pre- și postadopție în România”, în *Revista de Asistență Socială*, nr. 4/2023, pp. 37-54;
 - Roth – Szamoskozi, M. (2007) „Sistemul serviciilor de familii foster. Perspectiva Românească” în Muntean, A., Sagebiel, J., *Practici în asistența socială. România și Germania*, Polirom, Iași, pp. 171 – 202.
 - Roth, M. (2019), *Principii versus practici în sistemul de protecție a copilului*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
 - Stănculescu, M., S., Grigoraș, V., Teșliuc, E., Pop, V. (coord.) (2016), *Copiii din sistemul de protecție a copilului*, București: Banca Mondială, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție și UNICEF, www.unicef.org.
 - Șoitu, T. C. (coord.) (2014). *Asistența maternală. Abordare trans-europeană*, Editura „Univ. Al. I. Cuza”, Iași
 - Teculeasa, F., Golu, F., Gorbănescu, A. (2022), „Model explicativ privind stresul parental și organizațional în profesia de asistent maternal”. În *Revista Psihologia*, vol. 68, nr. 3, pp. 255–266, București
- Legislație
- Convenția ONU cu privire la drepturile copilului
 - Hotărâre nr. 679/2003 privind condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist
 - Hotărâre nr. 448/2017 pentru aprobarea Metodologiei privind contactarea părinților firești sau a rudelor biologice, accesul adoptatului la informații vizând originile sale și propriul trecut, precum și accesul părinților firești sau al rudelor biologice ale persoanelor adoptate la informații referitoare la

<p>persoana adoptată</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hotărâre nr. 798/2021 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției • Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului cu completările și modificările ulterioare • Legea 273/2004 privind încuviințarea adopției cu completările și modificările ulterioare • Legea nr. 287/17 iulie 2009 privind Codul Civil (art. 451-482) • Legea nr. 156/2023 privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie • Ordin nr. 1430/2021 privind aprobarea modelului-cadru al atestatului de persoană sau familie aptă să adopte, precum și a modelului și a conținutului unor formulare, instrumente și documente utilizate în procedura adopției

Bibliografie minimală

- Bădărău, O. (2023), *Adopția și plasamentul familial. Suport de curs*, Universitatea „Stefan cel Mare” din Suceava;
- Bejenaru A. (2011), *Adopția copiilor în România*, Institutul European, Iași.
- Buzducea, D., Lazăr, F. (2011), „Profilul părinților adoptivi din România și motivația adopției copiilor greu adoptabili”, *Calitatea Vieții*, pp. 313-334.
- Enea, V. (2021) (coord.), *Abordarea psihologică a adopției și asistenței maternale*, Polirom, Iași.
- Muntean, A. (2013), *Adopția și atașamentul copiilor separați de părinții biologici*, Iași, Polirom.
- Roth, M. (2019), *Principii versus practici în sistemul de protecție a copilului*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Stănculescu, M., S., Grigoraș, V., Teșliuc, E., Pop, V. (coord.) (2016), *Copiii din sistemul de protecție a copilului*, București: Banca Mondială, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție și UNICEF, www.unicef.org.

Legislație

- Hotărâre nr. 679/2003 privind condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist
- Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului cu completările și modificările ulterioare
- Legea 273/2004 privind încuviințarea adopției cu completările și modificările ulterioare
- Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil (art. 451-482)

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • Impactul instituționalizării și intervenția prin îngrijirea familială 	2	Dezbaterea, problematizarea, conversația euristică	
<ul style="list-style-type: none"> • Particularitățile adopției unui copil cu nevoi speciale/greu adoptabil. Consilierea și pregătirea părinților 	2	Dezbaterea, problematizarea, conversația euristică	
<ul style="list-style-type: none"> • Caracteristici specifice adopțiilor internaționale și transrasiale 	2	Dezbaterea, problematizarea, conversația euristică	
<ul style="list-style-type: none"> • Procedura adopției: etape, instrumente de lucru utilizate, instituții responsabile etc 	2	Dezbaterea, problematizarea, conversația euristică	
<ul style="list-style-type: none"> • Plasamentul copilului: practici și proceduri de lucru 	2	Dezbaterea, problematizarea, conversația euristică	
<ul style="list-style-type: none"> • Dimensiunea personală și profesională în lucrul cu familiile adoptative/de plasament 	2	Dezbaterea, problematizarea, conversația	

		euristică	
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> Achiței A., (2005), <i>Asistența maternală a copilului seropozitiv HIV</i>, Ed. Pim, Iași Bejenaru A. (2011), <i>Adopția copiilor în România</i>, Institutul European, Iași. Bejenaru A. (2013), <i>Riscuri și strategii de supraviețuire în centrele de plasament</i>, Tehno Media, Sibiu. Buzducea, D., Lazăr, F., Bejenaru, A., Grigoraș, V., Panait, B., A., Popa, R. (2013), <i>Strategii de comunicare despre adopție între părinții adoptivi și copilul adoptat. Raport de cercetare</i>, Romprint Paper SRL, București. www.unicef.org Cojocaru, S., Cojocaru D. (2008), <i>Managementul de caz în protecția copilului. Evaluarea serviciilor și practicilor din România</i>, Polirom, Iași. Enea, V. (2021) (coord.), <i>Abordarea psihologică a adopției și asistenței maternale</i>, Polirom, Iași. Fundația Internațională pentru Copil și Familie „Dr. Alexandra Zugrăvescu” (2015), <i>Manual de formare pentru supervizori și consultanți ai familiilor de plasament</i>, disponibil la: http://www.ficf-romania.ro/images/pdf/Manual-de-formare-pentru-supervizori-si-consultanti-ai-familiilor-de-plasament.pdf Muntean, A., Stan, V., Tomiță, M., Ungureanu, R. (2010), „Factori de reziliență la adolescenții adoptați la vârstă mică”, <i>Copiii de azi sunt părinții de mâine nr. 26</i>, Universitatea de Vest Timișoara, pp. 13-26. Muntean, A. (2013), <i>Adopția și atașamentul copiilor separați de părinții biologici</i>, Iași, Polirom. Neamțu, N. (2008), „Managementul orientat spre rezultate în cercetarea de evaluare a serviciilor de plasament familial”, <i>Revista Transilvană de Științe Administrative</i>, 1 (21)/2008, pp. 5-17. Pădureț, A. (2004), Raport de evaluare finală a proiectului „Asistența maternală a copilului seropozitiv HIV”, http://www.alaturidevoi.ro/ro/php/studii.php. Roth, M. (2019), <i>Principii versus practici în sistemul de protecție a copilului</i>, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. Stănculescu, M., S., Grigoraș, V., Teșliuc, E., Pop, V. (coord.) (2016), <i>Copiii din sistemul de protecție a copilului</i>, București: Banca Mondială, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție și UNICEF, www.unicef.org <p>Legislație</p> <ul style="list-style-type: none"> Hotărâre nr. 679/2003 privind condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist Hotărâre nr. 448/2017 pentru aprobarea Metodologiei privind contactarea părinților firești sau a rudelor biologice, accesul adoptatului la informații vizând originile sale și propriul trecut, precum și accesul părinților firești sau al rudelor biologice ale persoanelor adoptate la informații referitoare la persoana adoptată Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului cu completările și modificările ulterioare Legea 273/2004 privind încuviințarea adopției cu completările și modificările ulterioare Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil (art. 451-482) Ordin nr. 1430/2021 privind aprobarea modelului-cadru al atestatului de persoană sau familie aptă să adopte, precum și a modelului și a conținutului unor formulare, instrumente și documente utilizate în procedura adopției 			
Bibliografie minimală			
<ul style="list-style-type: none"> Bejenaru A. (2011), <i>Adopția copiilor în România</i>, Institutul European, Iași. Buzducea, D., Lazăr, F., Bejenaru, A., Grigoraș, V., Panait, B., A., Popa, R. (2013), <i>Strategii de comunicare despre adopție între părinții adoptivi și copilul adoptat. Raport de cercetare</i>, Romprint Paper SRL, București. www.unicef.org Enea, V. (2021) (coord.), <i>Abordarea psihologică a adopției și asistenței maternale</i>, Polirom, Iași. Muntean, A. (2013), <i>Adopția și atașamentul copiilor separați de părinții biologici</i>, Iași, Polirom. <p>Legislație</p> <ul style="list-style-type: none"> Legea 273/2004 privind încuviințarea adopției cu completările și modificările ulterioare Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului cu completările și modificările ulterioare Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil (art. 451-482) 			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina asigură competențele și aptitudinile care răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajatorilor publici și privați din domeniu. Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc cuprinse în clasificarea ocupațiilor din România.
- Conținutul disciplinei este adaptat la realitatea socială din societatea noastră astfel încât studenții să fie pregătiți atât teoretic cât și practic din punct de vedere profesional.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea conceptelor de bază, înțelegerea procesului de adopție, cunoașterea procedurii de adopție, rolul asistentului social în procesul de adopție. 	Examen – test grilă	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • prezentarea unui studiu de caz sau a unui referat • participare activă la orele de seminar 	Studiu de caz/Referat	50%
Laborator /lucrări practice			
Proiect			

Standard minim de performanță

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

Standard minim de performanță pentru nota 5:

- cunoașterea și operaționalizarea termenilor-cheie;

Standard minim de performanță pentru nota 10:

- cunoașterea și operaționalizarea termenilor-cheie;
- cunoașterea procesului de adopție și plasamentul familial;
- înțelegerea și cunoașterea procedurilor de lucru în adopția și plasamentul copilului;

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

Standard minim de performanță pentru nota 5: realizarea unui referat, prezență 50% la ore

Standard minim de performanță pentru nota 10: realizarea și prezentarea unui referat sau a unui studiu de caz, participare activă la orele de seminar, prezență 80-100% la ore

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
19.09.2024	Lector univ. dr. Oana BĂDĂRĂU 	Lector univ. dr. Oana BĂDĂRĂU

Data avizării în departament	Semnătura responsabilului de program
20.09.2024	Conf. dr. Cristina-Viorica CORMOȘ

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
23.09.2024	Prof. univ. dr. Gheorghe ONIȘORU

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
23.09.2024	Prof. univ. dr. Florin PINTESCU